

YERBİLİMLERİNİN AFET YÖNETİMİNE KATKISI

Nilgün Okay^{a,b}

^aİstanbul Teknik Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İstanbul

^bİstanbul Teknik Üniversitesi Afet Yönetimi Merkezi, İstanbul

(okayn@itu.edu.tr)

ÖZ

Türk araştırmacıların 2000-2018 yılları arasında afet yönetimi alanında yapmış oldukları yayınların katkısı ile ilgili bir değerlendirme çalışması yapılmıştır. 1999 yılı depremlerinin hemen ardından hızla artan yayın sayısı, afet biliminin gelişmesi ve risk azaltmanın önemini koruması ile sürekli artmaya devam ettiği görülmektedir. Çalışmada yerbilimcilerin yaptıkları makalelerinin *doğal tehlike türü, afet yönetiminin evresi, ilgi alanı, nasıl bir araştırma* gibi konularla *hangi dergilerde* yayınladıkları araştırılmıştır. Bu çalışmada incelenen makalelerden elde edilen sonuçlara göre araştırmalar çoğunlukla *mevcut jeolojik yapı ve tehlike belirleme, yerleşime uygunluk değerlendirmesi* konularında yoğunlaşmaktadır. Afetlerin etkileri giderek artarken, afet yönetiminde ilgi de müdahaleden tehlike/zarar görebilirlik değerlendirmesine, risk azaltma ve hazırlığa doğru değişmektedir. Araştırmacılar risk değerlendirme çalışmalarına yoğunlaşırken afet risk yönetimi de önemli ölçüde değişmekte, *dirençliliğe* doğru gelişmektedir. Bu değerlendirmelerle risk iletişim ile tehlike/risk değişimi ve izlenmesi hakkında daha az çalışma bulunmaktadır. Çoklu-tehlikelerin bu artan şiddet ve etkileri ile yakın gelecekte risk azaltmayı daha da zorlaştıracaktır. Mevcut doğal çevre ve tehlike bilgi boşluklarının giderilmesi gerekmekte ve araştırma olanaklarını geliştirme zorunluluğu artmaktadır. Bu nedenle, yaygın olarak yerbilimcilerin mevcut tehlike ve risk değerlendirmesi ile sınırlı katkısı yerine disiplinler arası veya *transdisipliner* yürütülen bütünleşik risk azaltma çalışmalarına ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğal tehlike, risk azaltma, afet yönetimi, dirençlilik, transdisipliner

A REVIEW OF THE ROLE OF GEOSCIENCES IN DISASTER MANAGEMENT

Nilgün Okay^{a, b}

^aIstanbul Technical University Geological Engineering, İstanbul

*^bIstanbul Technical University Disaster Management Center, İstanbul
(okayn@itu.edu.tr)*

ABSTRACT

This paper addresses the impact on the contribution of papers geosciences in disaster management authored by Turkish scholars published between 2000 and 2018. Number of papers generated right after the earthquakes in 1999, and continuously increased with development of risk reduction research and disaster science. More specifically, this research attempts to answer the following questions, such as what types of publications, what type of hazards, what type of phases, type of interest, state of integrated research are published by Turkish geoscientists? Based on a review of publications, the result indicates that most effort has been placed on identifying hazards, assessing risks of land used areas. Since the number of disasters has increased, and disaster management paradigms have shifted from disaster response/relief, to hazard/vulnerability assessment, and risk mitigation and disaster preparedness, our disaster scientific knowledge improved considerably. However, less effort has been contributed on risk communication options and considering future changes to risk. Furthermore, severity and impacts of geohazards are likely to increase significantly in the future, consequently, identifying gaps in existing knowledge and potential research directions are increasing the challenge of reducing natural hazard risk. Therefore, disaster risk reduction will need a fundamental change in scientific approach from current emphasis on hazard and risk assessment dominant in the geoscientific community to a transdisciplinary research on disaster risk reduction.

Keywords: Hazard, risk reduction, disaster management, transdisciplinary